

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

4. De bono prolis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

trimonium aliud contrahat, quia hæc est praxis
 consistoriorum, & factorum canonum constitu-
 tionibus conforme; Ratio verò est, quia Iudex
 præsertim Ecclesiasticus bonum publicum Eccle-
 siæ & reuerentiam sacramentorum præferre de-
 bet priuato commodo: si autem in tali casu licen-
 tia secundi matrimonij derogetur, solùm timeri
 potest periculum incontinentiæ, quod tamen mu-
 lier cum Dei gratia vitare potest. Si autem licen-
 tia concedatur & publica Ecclesiæ approbatio,
 maius imminet periculum publici scandali & ir-
 reuerentiæ, si forte prior manibus adhuc vi-
 uat.

Quod si tamen mulier ex valdè probabili per-
 suasione ac præsumptione & iustissima credendi
 causa, quod maritus mortuus sit, adeoq; bona fi-
 de si nemo se illi opponeret, ad secundas nuptias
 transfret, nihil in tali casu peccaret. Quamobrem
 confessarius in cōscientiæ foro id ipsi permittere,
 & iudex in externo, si post celebratas nuptias cau-
 sam intelligeret, neque mulierem punire, neque à
 secundo marito separare deberet, donec cogni-
 tum esset, priorem maritum adhuc viuere: Ratio
 est, quia in moralibus, in quibus plerunque certi-
 tudo omnino haberi non potest, homini ad insti-
 tuendas actiones suas, sufficere debet probabilis-
 sima, licet nō omnino certa opinio seu præsumtio.

C A P. IV.

De bono prolis.

Prolis generatio est præcipuus finis actus con-
 iugalis, quem proinde coniuges implicite sal-

rem intendere debent. Nisi per accidens ob sterilitatem aut senectutem desperetur proles, ideoque intendi non possit cum nemo operans intendat ad, id quod fieri non posse arbitratur.

² Licitum est coniugio uti ob vitandam incontinentiam, non tantum in coniuge, sed etiam in se ipso. Nam matrimonium post lapsum hominis in peccatum à Deo ordinatum est in remedium concupiscentiæ. I. Cor. 7.

³ Solius corporalis sanitatis causa coniugio uti videtur esse veniale. Nam hæc est sanctorum hominum persuasio, carnalem commixtionem non vacare culpa & deformitate, nisi cohonestetur bono proles, aut bono fidei.

⁴ Propter voluptatem tanquam finem operationis coniugio uti est veniale: Ratio quia non bonum delectabile, quod est naturæ sensitivæ congruum, sed bonum honestum, quod naturæ rationali consonum est, humanarum actionum finis esse debet. Et cum voluptas à natura indita sit, gratia operationis naturalis accedendæ promotionisq; efficienter profectò cum naturali rerum ordine pugnat, quod operationem ad voluptatem refert videlicet ideo operatur V. C. cibum, potum, somnum &c. capit, ut voluptate fruatur.

C A P. V.

De filiis legitimis & illegitimis ac horum legitimatione.

¹ Filij & filia vel legitimi sunt, vel illegitimi, legitimi sunt, qui ex vero matrimonio suscepti